

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp
raadsinformatiebrief plan van
aanpak Mensenhandel Hengelo

Zaaknummer
3795981

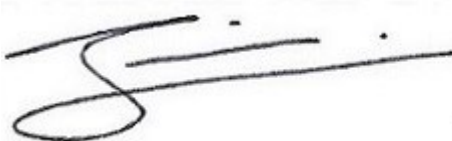
Uw kenmerk

Datum
10 oktober 2024

Geachte leden van de raad,

Op 6 maart 2024 hebben wij u via een raadsinformatiebrief (nr: 3546514) geïnformeerd over de aanpak mensenhandel Twente. Wij hebben inmiddels een lokale vertaling van dit beleid gemaakt. Het plan van aanpak mensenhandel Hengelo is nu door ons vastgesteld. Via deze brief informeren wij u over dit plan. Het plan is als bijlage bijgevoegd. Het is een plan van aanpak en daarmee uitvoeringsbeleid binnen de kaders van het door u vastgestelde integraal veiligheidsbeleid 2024-2026.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G Schelberg

Bijlagen: 1: Plan van aanpak Mensenhandel Hengelo

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Mensenhandel

Plan van aanpak

Gemeente
Hengelo

Inleiding

De overheid heeft de verantwoordelijkheid, en de belangrijke taak om de aanpak van mensenhandel te organiseren. In het kader van het Interbestuurlijk Programma is de afspraak gemaakt dat alle Nederlandse gemeenten in 2022 een 'duidelijke en geborgde aanpak van mensenhandel' moeten hebben. Deze afspraak is ook opgenomen in het programma 'Samen tegen mensenhandel'. Omdat gemeenten het dichtst bij hun inwoners staan, is het logisch en handig dat zij een belangrijke rol hebben in de aanpak van mensenhandel.

Dit heeft in 2022 geresulteerd in een regionaal 'Plan van aanpak mensenhandel Twente'.

In het integraal veiligheidsbeleid (2024-2026) is opgenomen dat we mensenhandel willen voorkomen en inwoners willen helpen die hier slachtoffer van zijn geworden. We geven integraal opvolging aan signalen van mensenhandel en organiseren trainingen en bewustwordingsbijeenkomsten voor medewerkers en professionals.

Dit plan is een implementatie van het regionale plan van aanpak in de gemeente Hengelo. Het brengt samen wat we al doen in bestaande structuren, wat we nog gaan doen en hoe we dat borgen.

Nederland verstaat onder mensenhandel het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon met gebruik van dwang (in brede zin) en met het doel die persoon uit te buiten. Mannen, vrouwen en kinderen worden uitgebuit of moeten onder dwang of door misleiding bepaalde dingen doen waarvoor ze niet kiezen en waar andere mensen van profiteren. Er is vaak sprake van een afhankelijkheidsrelatie tussen slachtoffer en dader.

We kennen 4 vormen van mensenhandel:

- Seksuele uitbuiting
- Arbeidsuitbuiting
- Criminele uitbuiting
- Gedwongen orgaanverwijdering en draagmoederschap

Mensenhandel is niet mensensmokkel. Mensensmokkel is een misdaad tegen de staat. Mensenhandel is een misdaad tegen de mens en heeft verstrekken gevolgen voor het vrij bewegen van mensen. Mensensmokkel en mensenhandel kunnen wel samengaan.

Plan van aanpak

Samenwerking Kenniscentrum Mensenhandel Twente

Het Kenniscentrum Mensenhandel Twente (KMT) is ondergebracht bij het Zorg en Veiligheidshuis Twente. Het richt zich op potentiële, vermoedelijke en daadwerkelijke slachtoffers, verdachten en daders. Het doel is uiteindelijk mensenhandel te verminderen door in te zetten op preventie, signalering en ondersteuning van slachtoffers, verdachten en daders. Daarnaast richt het KMT zich op hun omgeving (vrienden, familie, burens, etc.) en kunnen professionals er terecht voor informatie en advies. De opdracht van het KMT kent 4 pijlers: preventie werkproces, onder meer aard en omvang in beeld brengen, deskundigheidsbevordering en daderaanpak. Er zijn 3 procesmanagers, een zorgcoördinator en een procesondersteuner werkzaam bij het KMT. Bij signalen van mensenhandel is er nauw contact in de bestaande zorgstructuren binnen onze gemeente met het KMT. Een procesmanager van het KMT sluit regelmatig aan als adviseur bij een integraal casusoverleg. Voor meer info is er een website: mensenhandeltwente.nl.

Aandachtsfunctionarissen

Casuïstiek rond mensenhandel is vaak heel specifiek en complex. Daarbij komt dat medewerkers hier niet dagelijks mee te maken hebben, waardoor ze niet snel ervaring op kunnen doen met de aanpak van mensenhandel. De gemeente Hengelo heeft daarom twee aandachtsfunctionarissen, een regisseur WMO (vanuit het sociaal domein) en een adviseur zorg en veiligheid (vanuit veiligheid).

De aandachtsfunctionaris is intern de vraagbaak voor collega's die mogelijke signalen van mensenhandel hebben waargenomen en verwijst de collega's naar het Kenniscentrum Mensenhandel Twente. De aandachtsfunctionaris verzamelt signalen en weet wat de juiste route is om signalen door te geven aan het kenniscentrum. De aandachtsfunctionaris heeft ook een belangrijke rol in de meldroute mensenhandel. De aandachtsfunctionaris zorgt ervoor dat het onderwerp mensenhandel onder de aandacht komt en blijft bij collega's. Extern is de aandachtsfunctionaris het aanspreekpunt voor het Kenniscentrum Mensenhandel Twente.

Er bestaat een regionale samenwerking met alle aandachtsfunctionarissen binnen de 14 Twentse gemeenten.

Interne meldroute en registratie

Professionals van externe partijen en inwoners kunnen rechtstreeks een melding doen bij het kenniscentrum. Het is van belang dat er voor medewerkers van de gemeente een heldere meldroute is waar signalen (veilig) kunnen worden gemeld. Er is daarom een interne meldroute ontwikkeld, zodat medewerkers die zorgen of signalen hebben hier een melding van kunnen maken.

De registratie gebeurt op dit moment in het zorgsysteem de Suite voor WMO. Er is een regionale samenwerking gezocht in een omgeving voor het vastleggen van persoonsgerichte aanpak in het nieuwe systeem PGAX. Dit systeem wordt ook gebruikt door het Zorg en Veiligheidshuis Twente. Als dit wordt geïmplementeerd is dit ook geschikt voor het vastleggen van casuïstiek van mensenhandel.

Bewustwording

Voor meer bewustwording over mensenhandel voor inwoners van Hengelo houdt het kenniscentrum mensenhandel twee keer per jaar een publiekscampagne waar wij als gemeente bij aansluiten.

De bewustwording van de professionals binnen de gemeente wordt gedaan door het geven van voorlichting door de aandachtsfunctionarissen samen met het kenniscentrum. Dit gaan we doen door het geven van een presentatie in teamoverleggen, digitale informatie en berichtgeving op het intranet.

Om de bewustwording over mensenhandel bij kinderen en jongeren te vergroten, is er op scholen aandacht voor dit onderwerp. Dit gebeurt onder andere door nieuwe kernvakken burgerschap en digitale geletterdheid, de zorgstructuur en beleid op scholen over het omgaan van social media aandacht en aandacht voor weerbaarheid. Hierin is ook een samenwerking met Halt, Loes en Skillz jongerenwerk. Ook in de Risk Factory leren kinderen en jongeren hoe om te gaan met onveilige situaties en hoe hierin te handelen.

Vanuit het kenniscentrum wordt ook voorlichting gegeven aan professionals in Hengelo van organisaties zoals bijvoorbeeld JBOV (Jeugdbescherming Overijssel), de Raad voor de Kinderbescherming, VTT (Veilig Thuis Twente), Transfore, Jarabee, Politie, Humod (Humanitas onder dak). Ook is er een jaarlijks netwerkevent voor professionals.

Deelname themagroep

Onder de bestuurlijke structuur Zorg, Veiligheid & Straf Twente is een themagroep 'Mensenhandel'. Deze richt zich op het signaleren van knelpunten, het kijken naar trends en ontwikkelingen voor de aanpak en uitvoering en dit vertalen naar adviezen of voorstellen aan de expertgroep Zorg Veiligheid en Straf. De adviseur zorg en veiligheid van de gemeente Hengelo is onderdeel van deze regionale themagroep.

In deze werkgroep zitten beleidsadviseurs van diverse Twentse gemeenten, zowel vanuit Veiligheid als vanuit het Sociaal Domein. Daarnaast de volgende partners: politie/AVIM (Afdeling Vreemdelingenpolitie, identificatie en Mensenhandel), RIEC (Regionaal informatie en expertisecentrum), NLA (Nederlandse Arbeidsinspectie), CoMensha (Coördinatiecentrum tegen mensenhandel), Openbaar Ministerie en het KMT (Kenniscentrum Mensenhandel Twente).

Deelname casustafel

Op het moment wordt vanuit het RIEC vier keer per jaar de casustafel mensenhandel georganiseerd. Aan deze tafel worden signalen gedeeld, daders en potentiële of vermoedelijke daders mensenhandel toegelicht, lopende onderzoeken besproken en trends en ontwikkelingen gevolgd. Ook worden hier alle rapportages over illegale prostitutie besproken. De inzet vanuit het RIEC richt zich op de aanpak van ondermijning. Hengelo neemt hieraan deel door de coördinator ondermijning of de adviseur zorg en veiligheid. Vanuit het kenniscentrum wordt in 2024 gestart met de dadertafel. Ook hier sluiten we vanuit Hengelo bij aan..

Lokaal ondermijningsoverleg

Vierwekelijks zit een afvaardiging van verschillende teams binnen de gemeente met elkaar om tafel om signalen van ondermijning integraal te bespreken en te kijken naar interventiemogelijkheden. Indien daartoe aanleiding bestaat, vindt afstemming plaats met externe partners.

Borging:

De borging van de aanpak mensenhandel gebeurt in bestaande zorg- en ondermijningsstructuren. De aandachtfunctionarissen blijven betrokken en zorgen voor een regelmatige update en herhaling van de bewustwording bij de medewerkers van de gemeente Hengelo.

Planning:

Concept plan van aanpak gereed: juni 2024, vervolgens bespreking in PHO Veiligheid en zorg, daarna ter besluitvorming richting het college en tenslotte, ter kennisgeving aan de raad.

Bewustwording medewerkers van de gemeente Hengelo in Q3 door digitale informatie aan teammanagers en voorlichting geven in teamoverleggen samen met het KMT. Ook komt er berichtgeving op het intranet.

Kosten: voor de aandachtfunctionarissen kost dit naar verwachting een inzet van gemiddeld één a twee uur in de week. Een training voor de aandachtfunctionarissen kost €2.500,- waarbij we streven naar een samenwerking met andere gemeenten om de kosten te kunnen delen. Daarbij levert dat ook een inhoudelijke meerwaarde op met betrekking tot samen leren en ontwikkelen.

Interne meldroute

Signaal melding	Contact met AF	Onderzoek	Beslismoment
<p>Melder is een ambtenaar met burgercontact. Dit kan via een melding op het intranet. Je ontvangt een ontvangstbevestiging.</p> <p>Bij acute onveiligheid van huiselijk geweld en bij minderjarigen altijd direct een melding doen bij VTT.</p>	<p>AF neemt binnen 3 werkdagen contact op met de melder. Het meldingsformulier wordt ingevuld.</p> <p>Uitgangspunt is dat de melder betrokken blijft in de aanpak.</p>	<p>Melder en AF verzamelen zoveel mogelijk informatie. Check bij het KMT. De duur wordt onderling afgestemd.</p>	<p>In werkoverleg AF wordt duiding gegeven aan de melding met melder besproken.</p> <p>Volgende stap kan zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • melding KMT/VTT (meldcod•e) • melding regie WMO • inbrengen in lokaal ondermijnings-overleg • melding RIEC (ondermijning)